29.1.2025

MML 9018/00 04 00/2025

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV@eduskunta.fi

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta, lausuntopyyntö 13.1.2025

MAANMITTAUSLAITOKSEN LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄSTÄ EDUSKUNNALLE EHDOTUKSESTA NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI NORJAN KUNINGASKUNNAN PÄÄSYSTÄ UNIONIN AVARUUSOHJELMAN SATELLIITTINAVIGOINTIJÄRJESTELMÄN TARJOAMAAN JULKISESTI SÄÄNNELTYYN PALVELUUN, U 50/2024 VP

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan lausuntopyyntöön valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Norjan kuningaskunnan pääsystä unionin avaruusohjelman satelliittinavigointijärjestelmän tarjoamaan julkisesti säänneltyyn palveluun, U 50/2024 vp.

Maanmittauslaitos esittää asiassa seuraavaa.

Kysymyksessä olevassa valtioneuvoston kirjelmässä (ks. s. 2) on tuotu esiin, että Galileon eri palveluista PRS-palvelu on suojatuin ja arkaluonteisin ja se tuottaa jäsenvaltioille paikannus- ja aikatietoja, jotka sietävät salatun ja vahvan lähetyssignaalin ansiosta tahallista kybervaikuttamista ja tahattomia häiriöitä. Lisäksi kirjelmässä on ilmaistu, että PRS-palvelu soveltuu näin ollen palveluihin, joiden on oltava vakaita ja täydellisen luotettavia ja joiden jatkuvuus on pystyttävä takaamaan myös vakavimmissa kriisitilanteissa.

Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston (EUSPA) verkkosivuilla on kuvaus PRS-palvelun käyttötarkoituksesta (ks. https://www.euspa.europa.eu/eu-space-programme/galileo/services). Maanmittauslaitos katsoo, että PRS-palvelu ei tule takaamaan viranomaisille täydellistä satelliittinavigointijärjestelmän saatavuutta, ja yhteiskunnan kannalta kriittiset toimijat ovat tietoisia siitä, että yksin satelliittinavigointijärjestelmän varaan, jossa on hyödynnetty PRS-palvelua, ei voida tuottaa palveluita.

Ahvenanmaan itsehallintolaissa säädetyn valtakunnan ja maakunnan välisen toimivallanjaon näkökulmasta satelliittikaukokartoitus sekä maa-asema- ja tutkatoiminta kuuluvat valtakunnan lainsäädäntövaltaan itsehallintolain 27 §:n 40 ja 42 kohdassa tarkoitetusti, kuten avaruustoiminnan ja radiolupien ollessa kysymyksessä. Maanmittauslaitos esittää edellä esiin tuotu huomioon ottaen harkittavaksi, olisiko kysymyksessä olevassa valtioneuvoston kirjelmässä syytä viitata avaruustoiminnasta annetun lain hallituksen esityksen lisäksi maa-asemista ja eräistä

tutkista annetun lain hallituksen esitykseen, siltä osin kuin on kysymys sopimusehdotuksen kuulumisesta valtakunnan tai maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Maanmittauslaitos lausuu, että Norjan kuningaskunnan liittyminen PRS-palveluun, mukaan lukien sanotun palvelun kehittäminen, on myönteinen asia Galileon ja eurooppalaisen satelliittinavigointijärjestelmän kehittämisen kannalta. Tämä on osaltaan seurausta siitä, että Norjan kuningaskunnalla on muun ohella huomattavaa osaamista, jota on mahdollista hyödyntää sanotun palvelun ja Galileon sekä eurooppalaisen satelliittinavigointijärjestelmän kehittämisessä.

Allekirjoitettu sähköisesti
Pääjohtaja Pasi Patrikainen

Allekirjoitettu sähköisesti
Maanmittausneuvos Markku Markkula

TIEDOKSI Maa- ja metsätalousministeriö

Allekirjoitettu sähköisesti
Markkula Markku (29.1.2025 14:05:56)
Patrikainen Pasi (29.1.2025 16:02:21)